

УДК 574.32+57.045

ВПЛИВ ЗМІНЕНОГО ДОВКІЛЛЯ НА РІВЕНЬ ЗАХВОРЮВАНOSTІ У ДІТЕЙ

Шевчук Д.В.^{1,2,3}, Шевчук О.Д.⁴

¹КУ Житомирська обласна дитяча клінічна лікарня, Сквирське шосе, д.6, с. Станишівка Житомирського району, 12430, Україна

²Житомирський державний університет імені І.Франка, вул. В.Бердичівська, д.40, Житомир, 10008, Україна

³Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, вул. Дорогожицька, 9а, м. Київ, Україна

⁴Луківська ЗОШ І-ІІІ ст., вул. Шкільна, д.1, с. Лука Житомирського району, 12433, Україна

Актуальність теми. Неконтрольоване застосування хімічних препаратів у повсякденному житті призводить до їх широкого розповсюдження в навколишньому середовищі та, відповідно, потрапляння їх в організм людини. Поряд з тим, надзвичайно негативну дію мають і фізичні засоби впливу на навколишнє середовище, до яких відноситься, в першу чергу, іонізуюче випромінювання (Lancet 2018; 392: 1684–735). Особливого значення даний фактор набуває на територіях України, що постраждали від аварії на ЧАЕС (1986) та, відповідно, особи, що проживали чи проживають на радіоактивно забруднених територіях.

Доведено, що антропогенні забруднювачі промислового середовища та довкілля (ксенобіотики), залежно від тривалості та інтенсивності їх впливу, ступеня агресивності самого чинника, можуть чинити імунодепресивну дію. Особливо сприйнятливий до токсичного впливу хімічних сполук та радіоактивного опромінення організм, що розвивається, тобто дитячий.

Мета роботи. Вивчити сучасний стан впливу зміненого довкілля на захворюваність серед дітей у світі, Україні (наприклад, Закарпатській області) та Житомирській області.

Матеріали та методи. Проаналізовано наявні в медичній галузі статистичні дані рівня захворюваності, смертності та інвалідизації населення України, що знаходиться у вільному доступі на сайті Центру медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України (<http://medstat.gov.ua/ukr/statdov.html>). Також проаналізовано стан довкілля і рівень захворюваності, смертності та тривалості життя різних країн світу (Швейцарія та Японія) (<http://www.healthdata.org>).

Результати та обговорення. Проведено аналіз рівня забруднення території України, зокрема радіаційне. Встановлено, що рівень забруднення є досить неоднорідним. Окрім того, проаналізовано рівень зміненого довкілля у

Швейцарії та Японії та його вплив на рівень захворюваності та тривалості життя. Встановлено, що у Японії відмічається значний приріст смертності від низки онкологічних захворювань та захворювань верхніх дихальних шляхів, тоді як від хронічних хвороб нирок більш інтенсивно зросла смертність у Швейцарії.

При аналізі рівня захворюваності встановлено, що рівень захворюваності серед дітей в Житомирській області значно вищий (подеколи у 2-3 рази), ніж в цілому по Україні, та, особливо, у Закарпатській області.

Таким чином, змінене довкілля впливає на рівень захворюваності, що, в свою чергу, впливає на середню тривалість життя. Чи не тому, середня тривалість життя в Україні є найнижчою у Європі, та однією з найнижчих у світі.

Висновки.

1. Рівень забруднення навколишнього середовища неоднорідний за регіональними ознаками в Україні та світі.
2. Рівень захворюваності та смертності значно відрізняється навіть у розвинутих країнах (наприклад, Швейцарія та Японія) у залежності від екологічної ситуації (зокрема, радіаційного забруднення). Така ж відмінність спостерігається і у різних регіонах України (Житомирська та Закарпатська області), відмінні за екологічним становищем (зокрема, радіаційним забрудненням довкілля).
3. Проблема зміненого довкілля потребує розробки дієвих механізмів комплексного вирішення питання у нерозривному зв'язку із медичною галуззю. Тому, розробка дієвих методів зменшення впливу радіаційного забруднення шляхом імунореабілітації та своєчасна діагностика захворювань, що виникають внаслідок негативного впливу зміненого довкілля (зокрема радіаційного впливу), дасть можливість мінімізувати шкідливий вплив імунотоксичних радіоізотопів на формування захворюваності у дітей та, відповідно, подовження тривалості життя українців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Моїсеєнко Р. О. Особливості динаміки здоров'я учнів початкової та основної школи / Р. О. Моїсеєнко, Г. М. Даниленко, Л. І. Пономарьова // Современная педиатрия. — 2013. — № 1 (49). — С. 13—17.
2. Пропедевтична педіатрія. В.Г. Майданник, В.Г. Бурлай, О.З. Гнатейко та ін. - Вінниця: Нова книга, 2012. - 880 с.
3. [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(18\)31891-9/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(18)31891-9/fulltext).